

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto.....\$4.00
Za pol leta.....\$3.00
Za New York celo leto.....\$7.00
Za inozemstvo celo leto.....\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 108. — ŠTEV. 108.

NEW YORK, MONDAY, MAY 9, 1921. — PONDELJEK, 9. MAJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

NOVA SMER AMERIŠKE POLITIKE

PREDSEDNIK HARDING SE JE ZAVZEL ZA LIGO, KATERO JE ZAVRNIL SENAT TEKOM PRETEKLE JESENI. — IZJAVLJA JO NASPROTNIKI MIROVNE POGODBE. — ZASTOPSTVO INFORMATIVNEGA ZNAČAJA.

Washington, D. C., 7. maja. — Objava, da bodo Združene države zopet zastopane pri Najvišjem zavezniskem svetu, bo najbrž imela za posledico cel vihar opozicije ter oživila nadaljne ostre razprave v kongresu glede zunanje politike administracije Hardinga, če je to predsedniku Hardingu všeč ali ne.

Razpeloženje v kongresu, posebno med nasprotniki Lige narodov je tako, da bo najbrž prišlo do razkola v republikanski stranki in izven nje in sicer radi politike državnega tajnika Hughesa, ki ima glavno besedo v administraciji.

Predsednika samega se oprošča vsake odgovornosti v tej zadevi. Glavno krivdo se pripisuje v republikanski krogih državnemu tajniku Hughesu, da je namreč spravljal Združene države zopet v stik z evropskimi silami, ki skušajo rešiti splošne probleme, ki so se porodili vsled svetovne vojne. Dva uradnika se smatra za resnična povzročitelja najnovejšega gibanja v administraciji.

V upanju, da se obvaruje Hardinga pred uplivom Hughesa in Hooverja, bodo skušali člani kongresa in politiki, ki so proti najnovejšemu gibanju administracije, uplovati na predsednika, da odneha ter se bolj prilagodi njih lastnemu naziranju.

Eden izmed nespravipljivih senatorjev je rekel, da se bo dvignilo protest proti zadnjemu koraku administracije, a voditelji v senatu in poslanski zbornici so bili tlanes proti temu, da bi se dvignilo javno diskusijo glede tega vprašanja.

Predsednik Harding se je baje izrazil napram enemu izmed "nespravipljivih" senatorjev, ki ga je obiskal večeraj zvečer, da bo zastopstvo Združenih držav pri najvišjem svetu zaveznikov "zgodlj informativnega značaja" in da ne bo storila administracija nobenega koraka brez posebnega odobrenja od strani kongresa.

JOHN KOČEVAR OPRO ŠČEN PRED POROTO

ROJAK, KI JE BIL OSUMLJEN UMORA ŠTIRIH MAJNERJEV, JE BIL PRED POROTO OPROŠČEN. — VESEL IN ZADOVOLJEN, KER SE JE IZKAZALA NJEGOVA NEDOLŽNOST.

Rojak Walter Predovich nam je danes brzojavno sporočil iz Gunnison, Colorado, da je bil John Kočevar, doletski rojak, ki je bil obtožen umora štirih majnerjev, pred poroto oproščen.

V brzojavki pravi Mr. Predovich, da je John Kočevar vesel kot ptič ter se pristržno zahvaljuje "Glasu Naroda" ter vsem onim, ki so kaj pripomogli k njegovi oprostitvi.

Po naših mislih gre glavna zasluga Mr. Walterju Predovichu, ki se je z neumorno vstrajnostjo lotil težke naloge — tolmačenja in prepričevanja, da je Kočevar čist ter da ima grd zločin na vesti nekdo drugi, nikakor pa ne sin slovenskega naroda.

Nesrečni Kočevar je bil več kot devet mesecev v ječi, in lahko si predstavljate njegovo stanje, ko ni od danes do jutri vedel, če bo ponedelžnem obsojen v dosmrtno ječo ali ne.

Kot nam je poročal Mr. Predovich, goje v tamošnjih krajih velike pomisleke napram tujerodcem, posebno pa proti takim, ki niso zmogni angleškega jezika.

Tudi porotniki so bili vzgojeni v tem neameriškem duhu, in glavna zasluga gre Mr. Predovichu, da jim je te predsode izpodbil. Čast in hvala mu!

JOHN KOČEVAR.

NOČEJO GA ZAVAROVATI.

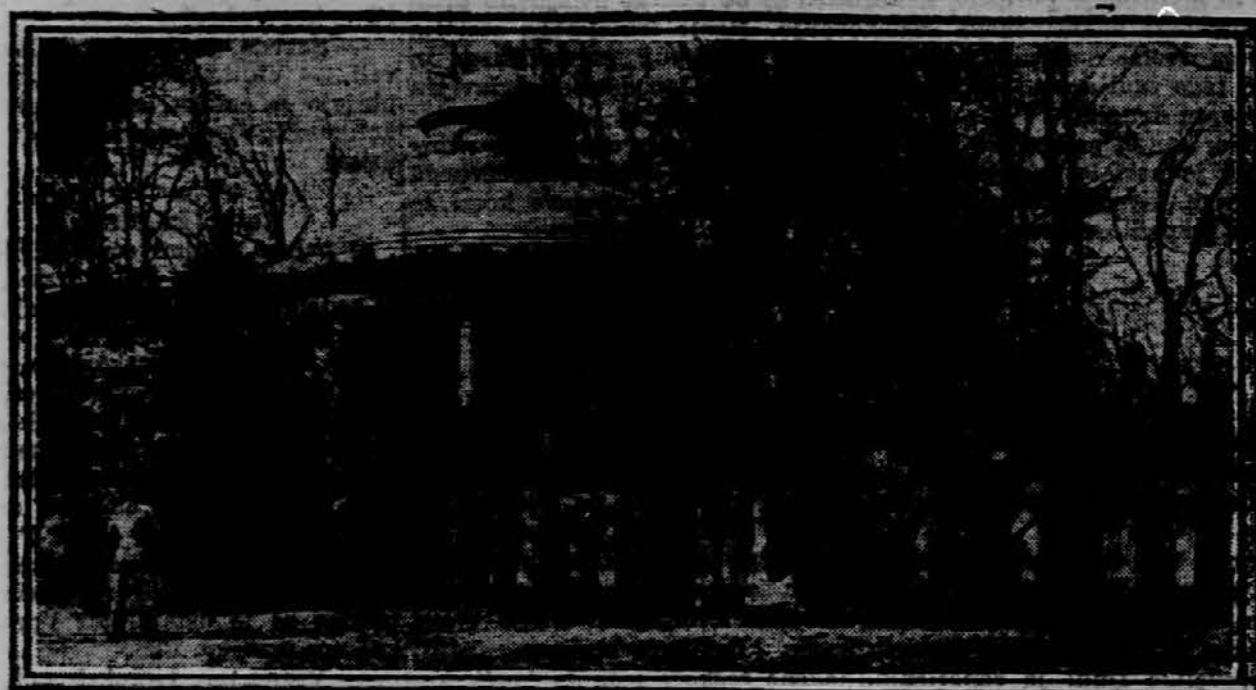
Rim, Italija, 6. maja. — Poslanec Misiano, komunistični voditelj, ki je bil že pogosto napaden od skrajnih nacionalistov, je vložil prošnjo za zavarovanje pri neki zavarovalni družbi, a je dobil odgovor, da ga more družba zavarovati le pod pogojem, da plačuje štirikrat tako visoko premijo kot je običajna.

Poslanec se je nato premislil in izjavil, da se ne bo zavaroval.

Ne odlašajte

ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnika ali prijatelja. Pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejše in skušeno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK
(potniški oddelček)
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Slika nam kaže grobišče pri Berlinu, kamor so položili k večnemu počitku bivšo nemško cesarico.

ZAPLETEN POLOŽAJ V GORNJI ŠLEZIJI

Poljaki so izpraznili del Gornje Šlezije. — Delo v nekaterih rovinah se je baje zopet pričelo.

Oppelin, Gornja Šlezija, 7. maja. — Tukajšnje francoske oblasti izjavljajo, da so pričeli Poljaki z izpraznitvijo Ribnik okraja in da se bodo najbrž umaknili tudi iz drugih delov plebscitnega ozemlja. Edini resni boji so se zavrhili šest in trideset milj južno-iztočno od Koppelin, kjer so nemške varnostne straže napadle poljske čete.

V splošnem se je položaj izboljšal in v številnih rovinah so zopet pričeli z delom.

Eden izmed francoskih uradnikov je izjavil danes:

Poljaki prihajajo do spoznanja, da so se poslužili povsem napadne taktike. Vsa znamenja kažejo, da se bodo polagoma umaknili ter prepustili zaveznikom odločitev celega vprašanja. Prepričani smo, da se bo to obistnilo v teku treh ali štirih dni.

Tukajšnja mednarodna komisija je ugodila prošnji Nemčije, da se zopet otvori mejo med Nemčijo in Šlezijo in da se izpusti vse politične jetnike, katere drže zavezniški v Gornji Šleziji.

Neki nemški obožovalci vlake je prišel iz Vratislave v Kreuzburg, ki leži nekako trideset milj severo-iztočno od tukaj in vlak je bil takoj izročen zavezniskim oblastim. Zavezniški so sprejeli vlak vspricho poročil, da nameravajo Poljaki vpriporiti napad na Kreuzburg.

Ko so zavzeli Poljaki malo mesto Rosenberg, je neki poljski poveljnik odredil aretacijo nekega angleškega majorja, ki je zastopal medzavezniško komisijo v dotičnem kraju. Dotični Poljak je služil preje pod tem angleškim majorjem v policijski službi. Poljak je takoj odredil, da se mora angleškega majorja ustreliti ter dal petim možem tozadevna naročilo.

Ko se je oddelek banditov postavil na svoje mesto, je rekel angleški major:

Gotovo si ne boste drznili streljati name.

Kakorhitro je izgovoril te besede, so Poljaki spustili navzdol svoje puške ter prepričili eksekucijo angleškega častnika.

NORVEŽANI BODO ZOPET PILI

Kodanj, Dansko, 8. maja. — Norveška vlada bo predložila parlamentu predlogo, s katero skuša odpraviti sedanjí sistem popolne prohibicije ter zopet dovoliti omejeno uživanje alkoholnih pijač.

PROHIBICIJE NI MOGOČE IZVESTI

O tem so prepričani policijski šefi štiridesetih mest newyorške države. — Edina izjema.

Albany, N. Y., 8. maja. — Ko se je tukaj vršila konferenca nekaterih županov, je predsednik brzojavno vprašal policijske šefe po raznih mestih, kako je s prohibicijo.

Takoj se je oglasilo štirideset šefov, ki so izjavili, da prohibicijske postave, kot jo je sprejela newyorška zakonodajna in kot jo je podpisal governor Miller, ni mogoče izvesti.

Policijski šefi pravijo, da imajo premalo stražnikov na razpolago.

Edinole uprava mesta New Yorka je sporočila, da zamore v vseh ozirih zadostiti omenjeni postavi.

NOVA ANGLEŠKA POLITIKA ZA MEZOPOTAMIJO.

London, Anglija, 6. maja. — Obisk angleškega kolonijalnega tajnika na bližnjem iztoku je imel važne posledice. — Soglasno s poročilom Daily Sketch, v katerem se obrazloži novo angleško politiko glede Mezopotamije. Ta politika ni bila sicer še oficijelno objavljena, vendar pa se glasi, da je prišlo poročilo iz avtoritativnega vira.

Oživotvorenje cele serije arabskih držav, — se glasi v poročilu, — je del novega vladnega načrta. Kaj takega bi zagotovilo novo zračno črto do Indije, ki bi bila izključno pod angleško kontrolo. Mezopotamija naj bi postala veliko skladišče ter vezbalne polje v službi angleškega cesarstva.

Nadalje se trdi, da bo postal princ Fejsal, sin kralja iz Hedžasa, prvi šerifski vladar dežele, kar pomenja toliko kot kralj Mezopotamije. Angleška posreda bo sklenjena na malo več kot dvajset bataljonov.

17-LETNI DEČEK SPOZNAV KRVIVIM UMORA.

Angelo Tumbarello, star 17 let iz Brooklyna, je bil spoznan krivim umora po prvem redu pred višjim sodiščem v Brooklynu od porote, ki se je posvetovala štiri ure.

Tumbarello, ki je bil obtožen, da je ustrelil nekega čevljarja, po imenu Balsano, je padel v nezvest v sodni dvorani, ko je čul pravorek in sodnijski služabniki so ga morali odnesti v njegovo celico. V nezvest je padla tudi njegova mati, ki je bila navzoča.

Pijačo naj prodaja država. Ves denar ki se dobi zanjo, naj bo namenjen v razirjenje socialnih reform.

LLOYD GEORGE GLEDE NEMČIJE

Izjavil je, da lahko zahteva Nemčija razoroženje poljskih sil v slučaju, da se vda zaveznikom.

Maidstone, Anglija, 7. maja. — Ministr. predsednik Lloyd George je izjavil danes, da je Nemčija v slučaju razoroženja, soglasno z določbami mirovne pogodbe, sklenjene v Versailles, upravičena zahtevati, da zavezniški tudi razorožijo Poljsko. To izjavo je podal na zborovanju narodne unijonistične družbe, ki se je vršilo v navzočnosti petih tisočev ljudi.

Anglija, — je rekel, — veruje v čisto igro in če je treba mirovno pogodbo izvesti do zadnjega, jo je treba v resnici izvesti dosledno. Angleški ministrski predsednik je dal izraza svojemu trdnemu prepričanju, da bo zdrava pamet prevladala v Nemčiji in da bo slednja sprejela zavezniske pogoje. Z ozirom na Irsko je rekel ministrski predsednik:

Zelo me veseli, da sta se oba narodna voditelja na Irskem sestala v namenu, da razpravljata glede vseh vprašanj, tikajočih se bodočnosti dežele. Ne morem reči vnaprej, kaj se bo zgodilo, a dobro znamenje je, da se bo razpravljalo o zadevah skupno.

Glede angleških premogarjev, ki zahtevajo višje plače in sicer s pomočjo vlade, je izjavil ministrski predsednik, da se ne more zadrževati od davkoplačevalcev, da bi plačevali plače premogarjev. Izjavil je, da mora premogarska industrija sama nositi svoje stroške. Če je trajna ureditev sploh mogoča, jo je treba uveljaviti na tej podlagi.

Ceno angleškega premoga je treba skriti, če hoče Anglija ohraniti svojo trgovino s premogom, — je izjavil.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

Rekel je nadalje, da postaja ameriški premožen resen tekmovalac na tem polju in da ne bodo inozemski odjemalci angleškega premoga kupovali tega toliko časa, dokler bo ameriški premožen cenejši.

MAX HARDEN O NOVI INVAZIJI

— NE IZ LJUBEZNI DO NEMČIJE, A RADI MIRU V EVROPI, PREPREČITE TA KORAK. — PRAVI ZNANI MAKSIMILIJAN HARDEN. — NEMČIJA JE PRED USODEPOLNO ODLOČITVJO.

Berlin, Nemčija, 7. maja. — Maksimilijan Harden, znani nemški publicist, je izjavil naslednje glede nameravanega koraka Francozov, da zasedejo nadaljne okraje Nemčije:

Ne iz ljubezni do Nemčije, a radi miru v Evropi, naj preprečijo vsi dobromisleči ljudje ta najnovejši korak zaveznikov, — namreč ustanovljenje vojaške in ekonomske tuje nadvlade nad industrijskimi okraji Porenške in Ruhr okraja.

Stojimo pred najbolj usodepolno odločitvijo izza mirovne pogodbe, ki je bila sklenjena v Versailles.

Kakorhitro bodo francoske armade vkorakale ter bo nova vlada vsiljena nemškim in dustrialnim okrajem, ne bo nikdar konca francoskemu zasledenju. Ker je razširjeno predlagano plačevanje preko dobe tridesetih let in ker se smatra dolžnik nezadovoljivim, bo vedno najti vzrok, da se proglasi dogovor neveljavnim.

Če se dovoli enemu narodu, da kontrolira najbolj dragocene posesti drugega in posebno, če vlada med tema dvema veliko sovraštvo, potem je jasno, da bo oni, kateremu je izročena kontrola, izpostavljen veliki skušnjavi. Zasedenje celega zapadnega nemškega industrijskega okraja ne more imeti za posledico ničesar drugega kot hiter konec vsakega dogovora med obema narodoma.

Tudi ne more biti nobenega upanja na temelju ultimata, predloženega Nemčiji potem ko bi se okupacija v resnici pričela. To bi bilo prav tako kot če bi se zdravnik pogajal glede plače potem, ko bi pričel rezati. Lahko si je predstavljati vnaprej, s kakšnimi težkočami bi se bilo treba boriti, predno bi bil konec te vojaško-politične okupacije.

Strahopetno in tudi bedasto bi bilo zanikati, da sta napravila nemška vlada in parlament strašne napake v svojem postopanju glede reparacijskega ali odškodninskega vprašanja. Celotno zadnji predlogi, stavljeni predsedniku Hardingu, niso bili sprejemljivi.

Kljub temu pa mora vsakdo priznati, da je reparacijski problem najtežji izmed vseh, s katerimi se je moral kedaj pečati kak narod. Narod? Ne, celi kontinent je prizadet vsled tega. Mogoče celo celi civilizirani svet. Vzemimo le eno fazo tega problema:

Če ponudimo ročno delo tisočev nemških delavcev, da zopet zgrade severno Francijo, nam odgovarja Pariz:

To bi pomenjelo kolonizacijo in prebivalci opustošenih ozemelj bi ne mogli prenesti pogleda na trume prejšnjih zavojevalcev, živčih udobno v njih lastni deželi.

Če ponudimo stroje in druge tehnične priprave, se glasi odgovor:

Nemogoče. V takem slučaju bi bilo treba, da dobivamo nadomestilne kose iz Nemčije in nemška industrija bi na ta način nadvladala naše severne departamente.

Predaja nemških ladij je imela za posledico, da je cena ladijske tonaže po celem svetu padla in čim več ladij se bo zgradilo na naših ladjedelnicah za zavezniške, tem večjo škodo bo imela angleška ladjedelniška industrija.

Nemški odškodninski premožen je v Franciji na prodaj za nižjo ceno kot je angleški premožen in uničenje angleškega premogarskega trga na kontinentu v družbi francoskega diktatorstva nad našim premoženim trgom, bi ne moglo imeti za posledico ničesar drugega kot uničenje angleške premogarske industrije.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.40	1,000 kron	\$ 7.75
400 kron	\$3.20	5,000 kron	\$38.50
500 kron	\$4.00	10,000 kron	\$76.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 300	500 lir	\$26.50
100 lir	\$ 5.50	1000 lir	\$52.00
300 lir	\$15.90		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Duražu.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 3.05
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 14.00
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 28.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$140.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospje v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street, New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

"GLAS NARODA"

SRLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK BAKER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem delu in praznikov.

Za leto leta 1921	Za leto leta 1922	Za leto leta 1923
\$2.00	\$2.00	\$2.00
Za pol leta	Za pol leta	Za pol leta
\$1.00	\$1.00	\$1.00
Za tri leta	Za tri leta	Za tri leta
\$5.00	\$5.00	\$5.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$5.00

Advertisements on agreement
Dopisi brez pošte in osebne pošte ne prihajajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kralja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice namani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2575

Ameriško blago v Indiji.

Da je Amerika še vedno v prvem razredu ljudske šole kar se tiče opreznosti in dalekovidnosti v trgovini, je stvar, o kateri se lahko vsakdo prepriča, če hodi nekaj časa po ulicah Bombaya. V razdalji treh blokov od hotela, v katerem je živel poročevalec, se je nahajalo veliko prazno zemljišče. Nagromadeni kot skale ob vzhodu gore, se se nahajali nešteti zaboji, izpostavljeni vročim žarkom tropičnega solca. Ti zaboji so vsebovali ameriške motorne vozove. Očividno se ni nikdo brigal, komu so pripadali. Oni, ki so naročili te avtomobile, jih niso hoteli prevzeti. Mogoče so bili predragi takoj od početka, a ko je vrednost indijske rupije padla, je pomenjala visoka cena ameriškega dolarja smrtni zvonček za te pošiljatelj. Indijski kupec ni mogel ali pa ni hotel nositi tega bremena.

Potem ko si je človek ogledal to prazno zemljišče, zabarikadirano z ameriškim blagom, se je lahko napotil proti pomolom. Poročevalec ni imel na razpolago sicer nikakršnih številk, a je kljub temu zapazil, da je v velikanski množini nesprejetega blaga pretežna večina ameriškega blaga v primeri z zavrženim blagom iz drugih dežel. Naslednji korak v Ameriki bo seveda naprti krivdo indijskega kupovalca. Predno pa poiščemo pezdor v očesu svojega brata, dajmo poskusi bruno v svojem lastnem. To je nevednost v zvezi z neizkušenostjo. Preslepljeni vsled vojne prosperitete Indije, smo še vedno pošiljali svoje blago tjakaj in sicer mesec potem, ko so angleški eksportirji že prenehali pošiljati v Indijo, ker so dobili pravečeno primerna svarila. Spoznali so namreč potrebo previdnosti v postopanju z majhnim indijskim importerjem.

Samomorilni problem.

Da se število samomorov od dne do dne veča, je neizogiben vtis, katerega dobi človek, če čita dnevne liste. Ta vtis pa je tudi resničen.

Soglasno z letnim poročilom lige za ohranitev življenj, je bilo tekom preteklega leta v Združenih državah zaznamovani več kot šest tisoč samomorov, kar prekaša za celih tisoč slučajev število samomorov, o katerih se je poročalo leta 1919. — Dr. Hoffman pa je izračunal, da bi znašalo število samomorov v letu 1920, če bi se vse samomori, izvršene tekom tega leta, v resnici priznalo kot take.

Samomori mer otroci in oni med odraslimi imajo seveda različne vzroke. Če izvrše otroci samomor, se zgodi to ponavadi raditega, — ker se zruši pogostoma doma postopa z neprimerno strogostjo, ker so preveč občutljivi glede resničnih ali namišljenih nedostatkov ali telesnih napak, ali ker so skrajno poparjeni glede slabega napredka v šoli.

Gotovo število otrok pa izvrši samomor brez vsakega vzroka ali motiva in v takih slučajih gre za enostavno blaznost, kar velja tudi pri številnih slučajih samomora med odraslimi.

Na temelju skrbne statistične analize, katero so vzporedili odlični francoski učenjaki, so med odraslimi vodilni motivi pri izvrševanju samomora, razen duševne obolevnosti, naslednji: — Želja uiti telesnemu trpljenju, družinske zadrege, razočaranje v ljubezni, revščina ali strah pred revščino, izguba pri igri, slabo nallaganje denarja ali nezaposlenost. Ti motivi pridejo pri samomori v poštev v navedenem redu.

Iz predloženega je razvidno, da znači samomor napako v kontroli čustev. Vsled tega predlagajo izvedenci kot preprečevalno sredstvo, s pomočjo katere bi se lahko izdatno zmanjšalo število samomorov, izžibanje, ki bi bilo posvečeno prav posebno razvoju moči in trdnosti značaja. To je mnenje vseh onih, ki so natančno preučili težki socialni in osebni problem, porajajoč se iz samomorov.

Če se vzame v poštev, da je napredek civilizacije povečal zahteve, katere se stavi močanom in živčnemu sistemu, so izvedenci na tem polju mnenja, da je mogoče škodljivi vpliv tega izmučenja možganov in živčnega sistema uničiti s pomočjo vzgoje in utrjevanja značaja, ki naj bi se pričelo v prvih letih življenja.

Otroke je treba utrjevati v misli, da se morajo junaški postaviti po robu neprijetnostim življenja, da se morajo izogibati izgreedom v čustvovanju in da je najti v življenju še druge cilje kot pa zadovoljitev samega sebe in svojih lastnih poželenj. To je najboljše postopanje v boju proti samomorilnim nagibom. Čeprav ni mogoče pričakovati, da bi se dalo samomor popolnoma iztrebiti, se vendar lahko pričakuje, da bo mogoče s tako vzgojo omejiti število samomorov.

Razentega pa bi morali starši paziti na sleherni pojav zamisljenosti in boječnosti pri svojih otrocih. Vse take pojave je treba smatrati za svarilna znamenja, ki zahtevajo takojšnjega posredovanja zdravnika, ki je izvežban v dušeslovju. Prepogosto se namreč zgodi, da je samomor plod takega duševnega stanja.

Izjalovljenje Roger Bacona.

Ni je bolj očarljive stvari kot je rekord razkritij Roger Bacona, katerega je profesor Newbold s Pennsylvanije vsenilišča deloma skopal iz plasti šifer, v katerih so bila zakopana več kot sedemsto let. — Brez dvoma je eden najbolj čudnih anahronizmov zgodovine, da je Roger Bacon v trinajstem stoletju spoznal megle v Andromeda ozvezdju, da je študiral komet, ki je bil neviden za druge oči, da se je pečal z razvojem organskega življenja ali embiologiji, in da je mogoče celo proučeval organske celice s pomočjo mikroskopa.

Kljub temu pa ni bilo glavno dejstvo glede Roger Bacona nikoli tajnost. To dejstvo je obstajalo v tem, da ni hotel sprejeti avtoritete kot temelj za znanstvo in vedo. Profesor Newbold je rekel v enem svojih zadnjih predavanj:

— Bacon je vztrajal pri neodvisnem naziranju, da je najti le eno trdno podlago resnične znanosti in da je ta podlaga izkušnost čuta, kontroliranja ali eksperimentiranja, da je najti le eno pot, ka-

ko organizirati to vedo v znanost, da se namreč dokaže njeno soglasje s postavami matematike.

To je bil temelj, na katerem je bila zgrajena moderna znanost. Mogoče so bili še drugi poleg Bacona v trinajstem stoletju, ki so poznali isti princip, ki pa niso bili dosti močni po številu ali odločnosti, da bi mogli izpremeniti tok svojega časa. Jutranja zora znanstvene misli ni prišla prej kot dve stoletji pozneje. Celo Francis Bacon, velik mož istega imena, se ni mogel odtrgati od avtoritete starodavnih. Ljubitelji Izaka Waltona se spominjajo slovesnega načina, s katerim se je ta veliki ribič, ki je pisal v časih Stuartov, celih tristo let po Roger Baconu, včasih obrnil na svoje latinske avtorje, da ugotovi točke, katere bi lahko zavrnili dejanske opazovanje.

Tragedija življenja Roger Bacona, kot jo vidimo sedaj, je bila, da je bila njegova vednost tako brez pomena. Mnenje ljudi, ki so imeli v onem času moč v rokah, je bilo, da se bo celo poslopje avtoritete in civilizacije porušilo, kakorhitro se bo enkrat uveljavilo princip prostega znanstvenega raziskovanja. Može trinajstega stoletja so brez dvoma smatrali znanost narave za nekaj čarovniškega in vsled tega tudi domnevali, da ni Roger Bacon stoodstoten državljani po vzoru drugih.

To, kar bi pomenjalo blestečo poslanico za njegovo lastno generacijo, je postalo spečjalnost antikvarjev ter čudo prenasienega občinstva, živečega številna stoletja potem, ko so njegove kosti že davno razpadle v prah.

Dopis

Imperial, Pa.

Ker se že dolgo časa ni nihče oglasil iz naše naselbine, sem se jaz namenil opisati tukajšnje razmere.

Kar se tiče dela, je pod normalno. Dela se sedaj po 3 do 4 dni v tednu, zaslužek je pa jako slab, ker tukajšnji rovi so jako slabi in pa preveliko ljudi je zaposlenih, tako da nobenemu prijatelju ne svetujem, da bi prišel sem za delom, ker ni sigurnosti, da bi tukaj ostal. Bossi so jako ošabni postali. Torej, kar se tiče delavskih razmer, smo jako nazadovani.

Na društvenem in kulturnem polju smo pa še vedno stare korenine ter se kolikor toliko držimo gesla, ki pravi: "sloga jači, nemošča pa tlači". Slednje se ogiblamo bolj kot mogoče.

Ne smem pozabiti na našo združeno prodajalno, katere je nam v ponos in je tudi daleč naokrog poznana. Tudi še dobro napreduje, akoravno je imela prestatati veliko krizo. Tu je jasen dokaz, da imajo eni še vedno pred očmi, da iz malega zrna zraste mogočno drevo. Rojaki, ne bodite strankarski, združite se in poprimite se agitacije za združeno prodajalno. Ako kateri rojak ni še aktiven član,

naj pristopi takoj, da ne zamudi časa. Dobro ve, da bo kateri oporekal mojemu dopisu, češ, on piše in hvali, ako pa grem v združeno prodajalno, moram pa tako drago plačati kakor drugod ali pa še dražje. Res je, rojaki, da ni veliko ceneje, ali boljše blago pa je. Dalje je treba pomisliti, kakšne težkoče smo že imeli, koliko nasprotstva je bilo od strani drugih trgovcev, in še celo naši rojaki so agitirali v nasprotno stran. Veletrgovci so bili naši veliki nasprotniki, nam so računali vedno več za gotov denar kakor drugim na o. Za kaj to? Zato, ker se oni boje sloge, ker dobro vedo, ako se delavska struja združi v veliko falango, bo njihovo izkoriščevanje konec.

Čitatelji mi bodo gotovo oproti, ako še omenim, da je nas 23. aprila moonrunski dramatičen odsek naravnost presenetil s šalo-igro "Dr. Zgaga". Igraleci, akoravno so šele drugi nastopili, so izvršili posamezne uloge jako izvrstno. Rojaki, le tako naprej, ne ustrašite se morebitne kritike, kajti dobra kritika je povsodi dobrodošla.

Imperijski Slovencec.

Iz Slovenije.

Prebivalcev

ima Ljubljana 53.079, Maribor pa 30.739. Glavno mesto Jugoslavije Beograd ima 110.319, Sarajevo v Bosni 58.000. Največje mesto v Jugoslaviji je pa Subotica, ki šteje 118.000 prebivalcev.

Novi župan ljubljanski

postane vsled odklonitve zopetne kandidature od strani dr. Ivana Tavčarja sedanji poverjenik za pravosodje dr. Ravnihar, katerega namerava kandidirati Jugoslovanska demokratska stranka kot nosilec svoje kandidatske liste. Dr. Tavčar, čegar zdravstveno stanje baje ni posebno dobro, se namerava posvetiti le še literarnemu delovanju. Izvolitev dr. Ravniharja je seveda odvisna od zmage Jugoslov. dem. stranke pri bodočih občinskih volitvah.

Odpadel je od katoliške vere

sin nadučitelja Lovšina na Vinici, Evgen Lovšin, uradnik pri Jadranski banki in sodnik "Jutro". Ostane brez konfesije.

Samomor.

V Halozah pri Sv. Barbari se je zastrupil posestnik sin Martin Rakuš. Izpil je nesrečnež čašo li-zola in po groznih bolečinah umrl.

Svojo mater zakal.

Kako daleč je privedla podivjanažnost ponekod našo mladino, dokazuje grozen slučaj umora v Zrečah, kjer je 14letni fant Ivan Padecnik zabodel lastno mater v trebuh ter ji prerezal želodec. Priletna žena je še isti dan podlegla težki rani. Mladec morilec so izročili orožniki sodišču.

Rodbinska tragedija.

Lovrene Franko v Bukovem vrhu je jezen na svojo ženo, ker se boji, da ne bo volila posestva njemu, marveč svojim otrokom iz prvega zakona. Prepripi so tako- rekoč na dnevnem redu. Posebno hudo sta se sprla 27. marca, ko se je Franko vrnil iz Poljan. Franko je svoji ženi grozil, da jo bo ubil in jo sruval z noge. Prisilil jo je nato, da je morala iti z njim na

Kovski vrh k Uršuli Kos. Ko sta prišla h "Kovskaru", jo je zopet suval z nogami ter jo pretepal. Rodbinska žaložiga se zaenkrat zaključila pred sodiščem.

Žepni tatovi v Litiji.

Na sejnu v Litiji je bila 7. apr. ukradena Mariji Pograjec iz Volč denarnica, v kateri je bilo 830 K denarja. Mariji Vidensšek iz Gradca pri Litiji je pa bilo ukradeno iz ročne torbice rižato blago, vredno 250 kron.

Trgovčeva prevzetnost.

Proletarska žena Ivana Kavčič, stanujoča v Cerkvni ul. v Ljubljani, je pri veletrgovcu in vojnem dobavitelju Andreju Šarabonu nakupila za večji znesek raznih živil in drugih potrebščin. Kupila je tudi kilogram soli. Doma je skuhalo za družino kosilo in s kupljeno soljo solila. Kosilo pa je bilo neužitno. Spekla je kruh a s to soljo soljeni kruh je postal popolnoma neužit. Pogledala je pri Šarabonu kupljeno sol bolj natančno in spoznala, da je dobila mesto soli sodo. Šla je k Šarabonu, da bi sol zamenjala. Toda nadtati trgovce je osorno nagnal in poklical celo stražnika, da bi "goljufico" aretirali. Šarabon, ki misli, da je vsemogočen potentat na zemlji, bo imel opravka z dobrim in svobodnim sodnikom.

Aretacija lahkoživke.

Aretirana je bila mlada Josipina Prepeluh, ki je od trgovca A. Hrstnika v Ljubljani izvabila za 1439 kron manufakturnega blaga pod pretezo, da jo priporoča trgovčeva zaročenka. Trgovcu se je predstavila: "Gospodič-na Pisanski". — Mlada Josipica je rada obiskovala gostilne in karvarne, kjer je jedla in pila, a nič plačala. Neki mladi kavalir ima po Jožici siten glavobol.

Velika množina denarja izgubljena.

Delavec Gaspar Faltin, stanujoč na Dolenjski cesti 3 v Ljubljani, je izgubil v hlevu ali pred gostilno "Česovar" denarnico z

Peter Zgaga

Predno je postal mladi polkovnik Theodore Roosevelt pomožni mornariški tajnik, je bil povabljen v Albani na obed pri neki znani dami.

— Meni se zdi, — je rekla ta mlada dama, — da bi morali v ostati v armadi, polkovnik.

— Politika je vendar bolj razburljiva stvar, — je odvrnil mladi polkovnik.

— Kaj, politika je bolj razburljiva kot vojna?

— Seveda, — je odvrnil Roosevelt. — Vidite, v vojni vas lahko ubijejo le enkrat, a le pomislite, kolikokrat vas lahko ubijejo v politiki!

Ne bo še zdrav.

O nekem zanimivem doživljanju pripoveduje neki kino-igralec, ki je sodeloval pri predstavljanju — Rostandove igrice "Petelin", v kateri, kakor znano, nastopajo igralci in igralki oblečeni kot petelini in kokoši. Igranje in jemanje slik za kino se je vršilo na prostem in nekega dne, ko je šel igralec po neki poti, je našel človeka, sedčega na skali poleg ceste. Pokrival si je obraz z rokama ter bil videti v veliki zadregi. Sočutni igralec se je ustavil ter vprašal: kaj mu manjka.

— Vidite, — je rekel mož, — jaz sem eden izmed pacienov v onem sanatoriju za ljudi, ki preveč radi gledajo v čaše. Včeraj mi je zdravnik rekel, da sem še zdrav in da bom lahko odšel v dveh ali treh dneh, a danes zjutraj, kaj mislite, da sem videl? — Peteline in kokoši, visoke šest čevljev ter govoreče, kot govore ljudje. Če bom prišel iz te luknje v desetih letih, lahko rečem, da bom srečen.

Marsikdo si vzame življenje, ker si smrti ne more vzeti.

Ta ali oni pravi: — Jaz sem izgubil svoj poklic. Najprej je treba poklice imeti, potem ga šele lahko človek izgubi.

Skaza ima jako odprto glavo. Kar mu gre pri enem ušesu notri, mu gre pri drugem ven.

Prijatelj sta se pogovarjala. Pa je rekel prvi drugemu: Kdaj si spoznal svojo sedanjo ženo in kdaj si se zaljubil vanjo?

— Najprej sem se v njo zaljubil, potem sem jo šele spoznal.

— Kaj je novega v Jugoslaviji? — me vprašuje dragi rojak.

— Nič posebnega. V glavnem mestu jugoslovanske države, Belgradu, stvarajo državo.

Ministri premišlujejo, kako bi ubijali dolgece in kar nimenoma odlagajo prošnje, da se jim bo za prihodnje leto nekoliko dela nabralo.

V Ljubljani je operni pevec, ki je ježen reklame, kar pred gledališčem nabli slovenskega kritika. Oba so odpeljali pred sodnijo.

V Jugoslaviji je jako vdomena naslednja nepisana postava: Za vse, kar potrebujete, se obrnite na svoje v Ameriki.

V Ljubljani izhajajo trije dnevniki, vsak na štirih straneh. V vsaki številki je pet strani razprave o "stvaranju" države.

Francosi so res galantni ljudje.

— Brez dvoma so me nesramno sleparili tam v Parizu, a vendar trdim, da so to galantni ljudje, — je rekel bogat Amerikaneec.

— Da, zelo galantni so, — je odvrnil drugi: — Posebno neki fant, največji bandit med vsemi, je bil skrajno galanten. Čeprav ni imeli dosti časa, mi je vendar žrtvoval dvajset minut svojega časa, da mi pomaga poiskati v angleško-francoskem slovarju besede, s pomočjo katerih sem mu lahko povedal svoje mnenje o njem.

1000 K vsebine in z neko nakaznico, glasečo se na 3000 K. Tatvina denarja tudi ni izključena.

Obligatorno cepljenje proti osepnicam.

Z ozirom na vedno se ponavljajoče slučaje osepnice v Sloveniji in ker se v Ljubljani steka ves promet ter ni izključeno, da se zaneso osepnice tudi v Ljubljano, je odredil zdravstveni odsek za Slovenijo in Istru zasilno cepljenje

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: L. UIR BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: celizlaanth smrtina: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni sodravniki:

Dr. JOS. P. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MAX KEEZISNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHAR MLADIČ, 2903 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKREBEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porečni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6215 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRO, 319 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne poljajstvo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniška apričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor želi postati član to organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

vsega prebivalstva, s katerim se spoji tudi vsakoletno glavno cepljenje dojenčev in revacipacija solo obiskujočih otrok.

Slabo vsled srčne napake.

Uradnici Ljubljanske kreditne banke Miroslavi Jebračin iz Zgornje Siske je v uradu vsled srčne napake prišlo tako slabo, da je padla v nezavest in so jo morali prepeljati v javno bolnišnico.

Lepi dohodki beračenja.

Nekateri berači imajo lepe dnevnne dohodke, posebno oni, ki vodijo svojo obrt s prekanostjo in v zvitostjo. V Ljubljani je bil aretiran star berač Anton Plevel, doma iz Savelj. Pri njem so našli 135 K denarja. Na policiji vprašan, odkod da ima toliko denarja, je mirno odgovoril: "Vse to sem danes v Ljubljani naberačil." Lep dnevi zaslužek! Sedaj so mu še preskrbeli brezplačno stanovanje in hrano v zaporih.

Velik gozdni požar.

Na 1516 metrov visokem vrhu Kopi pri Ratecah je v nedeljo 10. aprila upepelil požar velik komuna odpovedale. Zadel ga je pleks gozdov. Štirje posestniki iz dolne kap. Prenesli so ga na stolu Ratec so oškodovani za 56.000 K. pred glavni vhod, od koder so ga pravijo, da so zažgali italijanski nato z rešilnim vozom odpeljali v vojaški, ker so bili gozdovi ob bolnišnici O njegovem zdravstvenem demarkacijski črti, drugi trde, nem stanju še ni izdana natančna da so zažgali pastirji iz Belepeč. zdravniška diagnoza.

Slovenske novice.

Chisholm, Minn.

Preminal je rojak John Zgone. Pokojnik je bil star 50 let in je bil rodom iz vasi Dednik, fara Rob na Dolenjskem. V Ameriki je bil 22 let. Tu zapušča zalujočo soprogo, 5 otrok, brata Karla in brata Franka na Gilbertu, v stari domovini pa stariše, enega brata in eno sestro. Počivaj v miru!

Na Range so dobili novega slov. duhovnika v osebi Rev. J. Sedeja.

Hibbing, Minn.

Odvetnika Ganon in Strizic sta sijajno zmagala v obravnavi Mike Uzela, kateri je imel biti radi moralne pokvarjenosti deportiran v Jugoslavijo. Obtožen je bil na podlagi prodaje in kuhanja žgane. Odvetnika sta pa dokazala na sodišču, da kršenje prohibicijske postave še ni nikakva pokvarjenost, naka je bil obtoženi Mike Uzela popolnoma oproščan.

Virginia, Minn.

Ko je sodnik Hughes vprašal nekega prosileca rojaka, ki je vložil prošnjo za državljanski papir, koliko otrok ima, je odgovoril, da jih ima 7; istotako je odgovorila njegova žena. Nato pravi sodnik, da je v prošnji navedel, da ima 5 otrok, naka odvrne prosilec, da jih ima samo 7, ker se je med tem časom eden poročil. Prosilec je s tem mislil, česar pa ni povečal, da bodo z njim vred postali državljani vsi mladoletni otroci, kajti polnoletni si morajo sami preskrbeti državljanstvo, radi česar

Nezgoda.
Posesnikov sin, 12letni France Klobič iz Zlatega polja pri Kamniku je jahal kobilu na vodo napajati. Kobila se mu je splašila in Klobič je tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo v desnem stegnu.

Pošten najditelj.
Ivan Korošec, dijak trgovske šole, je pri "Mostecu" v gozdu pod Rožnikom našel na drevesu viseti zimsko sukno, suknjič, telovnik, čevlje in samovoznico. Di-jak je najdene predmete takoj pošteno oddal na policijskem ravnatelstvu v Ljubljani. Lastnik omenjenih predmetov pa je podal o-vadbo zaradi tavine proti neznamemu storilec. Detektivji se bodo zastoj nnečili izslediti tatu.

Kap je zadel.
Na inženirskem sestanku v restavraciji hotela "Union" v Ljubljani je nenadoma postalo slabo visjemu nadzorniku obratnega ravnatelstva južne železnice Leopoldu Klingovskemu. Ko so tovariši odhajali iz restavracije, se g. Klingovskiy ni mogel več premakniti s stola, ker so mu noge popolnoma odpovedale. Zadel ga je pleks gozdov. Štirje posestniki iz dolne kap. Prenesli so ga na stolu Ratec so oškodovani za 56.000 K. pred glavni vhod, od koder so ga pravijo, da so zažgali italijanski nato z rešilnim vozom odpeljali v vojaški, ker so bili gozdovi ob bolnišnici O njegovem zdravstvenem demarkacijski črti, drugi trde, nem stanju še ni izdana natančna da so zažgali pastirji iz Belepeč. zdravniška diagnoza.

sar mu sodnik ni dovolil državljanstva. — Premislite dobro, predno kaj izgovorite, kajti nekateri sodniki so muhasti in trdovratni ter nalašč razumejo odgovor drugače kot je mišljen. — Nek drugi prosilec je odgovoril, da je predsednik Združenih držav Victor Power, ker je mislil, da ga sprašuje, kdo je župan (mayor). Tudi ta ni dobil državljanstva. — Zatorej se pripravite temeljito, da boste vedeli, kdo so uradniki, odgovorite pa šele potem, ko ste vprašanje razumeli in dobro premislili, kaj ste vprašani!

Eveleth, Minn.
Znatno poškodovan je bil mlajši sinček rojaka Lenica. Nahajal se je na cesti, ko je pridrvel

Zamenjeni duši.

Papini-Magrini.

(Konec).

IV.

Živela sta nekaj časa ločena drug od drugega in vsak njiu je hotel improvizirati novo življenje. Telo je vsled izpremembe stanovanja moralo izpremeniti tudi svojo navado in opravila. Drugi, ki je postal pesnik, se napoti na deželo, zabavajoč se tam s kolovratenjem po polju. Prvi se poda v Pariz, kjer postane borzni obiskovalec. Po preteku dveh let se ga loti neznanško domotožje po prošli duši, o koji je vedel marsikaj vprek spominov duše drugega, ki jih je le-ta sedaj vsebovala; vrne se v mesto, kjer se je izvršila zamenjava, da se pobota glede zopetne vrnitve duše.

Drugi pa je bil nasprotno zelo srečen ter se je kaj dobro prilagodil novi duši. Pesnikova duša je postala popolnoma njegova. — Vse, kar je bilo v njej grdega, je pokrpal pepel časa ali listje ničevosti. Veselil se je nad drevjem, nebotom in vodo kakor pogani.

Tudi velika sreča se mu je pripetila: zaljubil se je v žensko, ki je bila zaljubljena v njega. Z nekaj mesecev stanujeta skupno v hišici, obdani od jarka in pevačjih ptičkov. — Drugemu se porajajo neprijetni spomini o onem, kar je bil prej, kako je živel, ko je sedanja njegova duša bivala še v telesu Prvega. —

Toda slednjemu se naposled posesti najti drugega v njegovem skrivališču. Stopi pred njega ter osorno zahteva svojo dušo — dušo, ki je bila njegova. Nekega jutra sta kričala v zaprti sobi brez vsakega uspeha. Drugi absolutno ni hotel vrniti duše, s katero se je tako dobro počutil na svetu ter je nastopal na svojem pravu brez vsakega usmiljenja. Glasno je govoril, ne pomisleč, da ga lahko čuje njegova žena, ki bi ga morda nehala ljubiti, čim bi zaznala, da ona duša, ki je vzljubila, ni prava duša ljubljene. In res je žena — kakor je že to naravno — dolgo prisluškovala pred vratmi, ker sta pa oba kričala ter namigovala na tako čuden položaj, ki bi nikomur ne prišel na um, seveda ni razumela ničesar.

Ko je Prvi odšel, vpadel v sobo in najde tam drugega vsega potnega, rdečega obraza kot rak in zamaščenega. — To je bil star upnik, — je odvrnil na vprašanje, ki ga je bral v očeh žene, — toda upnik, ki ni nima nobene pravice do svojih zahtev. Ni hotel reči več. Znal je, da bi izpoved njegovo ljubav dovela v neprimerno. Žena je ljubila predvsem njegovo dušo, njegov značaj, njegove sanje in zategadelj bi ga morda ljubila tudi, če bi se čel, toda Drugi je ljubil tudi s svojim telesom in ni hotel, da bi mu uteklo njeno telo. Prvi je bil od jeze izven sebe in skoraj bi bil izzval skandal, samo da pride zopet do svoje duše. Brez pomisleka leti k odvetniku, kateremu v veliko verno razloži zadevo. Odvetnik, ki nikakor ni mogel brzdati njegove zgovornosti, mu je pustil izliti vso njegovo jezo; ko je slednji končal, mu poreče:

— Dragi gospod, vaša zadeva je zelo zanimiva, toda jaz mislim, ste se obrnili na napačni naslov. Vi potrebujete zdravnika, ne pa pravnikarja.

Prvi ni izgubil korajže ter je svojo zadevo nanovo predložil drugemu odvetniku. Ta je stvar pretresel z jasnega in resnega stališča ter mu izjavil, da v zborniku ni nobene postavke, ki bi se nanizala na tako izvanredni zamenjavo, da manjka dokumentov za zamenjavo, in da z druge strani prizna, da bi se vrnitve mogla izvršiti le tedaj, če bi bila oba dele s tem zadovoljna, kar pa je očitno izključeno.

Prvi je tedaj mislil, da pusti raje odvetnika vnevar, da se sam zagovarja ter da naznani zadevo sodišču. K sreči najde inteligentnega sodnika, ki, mesto, da bi ubogega tožitelja spravil v norišnico, pokliče oba prepirljiveca v svojo pisarno, da dozna resnico in ju eventualno pobota. Toda Drugi trdi svoje mnenje, poudarjajoč, da je njegova teza pravno legitimna, da je bil dogovor storjen zgolj na podlagi vzajemne dobre vere in da tožitelj sama priznava, da ni mogoče stvari vrniti nazaj, izvzemši primera popolnega soglasja.

— Tega soglasja pa, — je rekel, — ni in ne more biti, ker se jaz dobro počutim z dušo, ki jo sedaj ali ne.

imam in nikako nočem prevzeti stare. Nisem jaz predlagal zamenjave, pač pa on in je pravično, da on trpi posledice rizika, ki ga je iskal.

Prvi je tiho jokalo, ne vedoč, kaj bi odgovoril. Vrgel se je na kolena ter prosil in priporočal in presenečal s patetičnimi prošnjami, ki jih sploh more človek obracati do človeka, ali zamenjavo. — Drugi se je bil preveč priklopil svoji duši in — svoji ženi. Rajše bi se bil usmrtil, kakor pa vdal.

Prvi je stopil iz sodnije ves blede, prepaden in ponižan. Zapri se je v neko prenočišče ter skoraj dva meseca ni izšel iz sobe. Naposled — bilo je februarja meseca — se mu je pojavila ideja, da ga bo morda utolažila godba ter se je nameril v gledališče. Sneg je nalezaval in Prvi je bil slabo oblečen. Prihodnjega jutra se ni vzdignil iz postelje, ves teden se je počutil zelo slabega, nakar so ga prenesli v javno bolnico, kjer je čutil, da se mu bliža smrt, počasi ali nevdružno. Njegovo ubogo telo se nikakor ni moglo prilagoditi novi duši. Večno nesoglasje je vladalo med njima in naposled je bilo telo percajeno.

Toda predno umre, misli na maščevanje. Spomini se, da duša, katere požel tako vroče, ni bila njegova last že izza rojstva. — Sprejel jo je v zamenjo od ubogega pesnika, ki je postal bogat latifundist, čim se je rešil nepričelnega duha sanjača. Prvi je vedel, kje ta bogatin stanuje ter mu napisal dolgo pismo, v katerem mu je vse obrazložil. Pismo je končalo:

— Sedaj, ko ste napravili srečo mi morda dovolite, da vam vrnem lepo vašo dušo, ki ste mi jo odstopili v mladih letih. Tedaj vas je ovirala v bogastvu, toda danes vam bo služila v plemenitejši in bolj rafinirano uživanje bogastva. Napotite se do onega, kateremu sem jo v trenutku blazne radovednosti bil odstopil ter ne odnehajte, dokler vam je ne izroči. Vi boste srečni in maščevali bo ste Vsakega nesrečnega dobrotnika Prvega.

Čez nekoliko dni pride bogati latifundist v bolnico, kjer mu razjasni Prvi vse podrobnosti, ki jih potrebuje v svojo zopetne pridobitve svoje rojstne duše. Kmalu nato umre Prvi, nekoliko utolažen z mislijo maščevanja, in lastnik, — pravi lastnik — se poda na deželo. Tam poišče drugega ter mu reče odločno:

— Ali mi vrnete mojo dušo, ali pa vse povem vaši ženi. Do jutri moram imeti odgovor.

Sredstvo, ki si ga je izbral, je bilo zelo reško. Drugemu posest telesa, če bi odšla duša in če bi ga več ne ljubila žena? Na vsak način bi izgubil svojo srečo. In tedaj se je razlegel po tih podčelni hihi strel iz samokresa, ki tako dobro razplete vse, še tako zmedene položaje. —

Ko pride drugo jutro v hišo lastnik po odgovor, najde tam mrtvo truplo in nad njim ležeče živo telo, ki je drhtelo pod vdihom: — modri gospod je uvidel, da se razodete ne izplača.

Iz Čehoslovaške.

Železniška tarifa za izvoz v Jugoslavijo bo znižana na Češkem za 10 odstotkov.

Čehoslovaška je znižala izvozno pristojbino na oglje za polovico, to je od 1200 na 600 kron za ton. Isto namerava storiti v najbližjem času tudi glede lesa.

Pristojbine za izvoz hmelja so znižane od 9 na 4 odstotke.

Svoboden uvoz vina je dovolila čehoslovaška republika, in sicer v količini 90.000 hektolitrov. Enako prost je uvoz limon.

Izvoz iz Čehoslovaške v Italijo je znašal od dne 1. januarja do dne 30. novembra 1920 170 milijonov lir, dočim je znašal v istem času uvoz Italije v Čehoslovaško samo 73 milijonov lir.

Iz Zapadne Madžarske.

Madžarski vladni poverjenik za Zapadno Madžarsko grof Sigraj je v nekaterih novinah pojasnil, da Madžarska nikdar ne bo odstopila brez vojne Zapadne Madžarske Avstriji, čeprav to določa santgermainski ugovor. Dunajska vlada se je vsled tega pisanja madžarskega poverjenika obrnila na madžarsko vlado v vprašanjem, ali so službeni krogi istega mnenja kakor vladin poverjenik.

Vsled nazadovanja ameriške trgovine je veliko vlakov prenehalo voziti. Slika nam kaže tako 'skladnišče' v Kramer, N. Y. Lokomotive, ki jih vidite na sliki, so po šestdesettisoč dolarjev ena, potniški vagoni pa po dvajset tisoč dolarjev.

Čast njegove strehe.

Črtica iz Španske. E. Haracourt.

Vsako v Toledu in daleč preko meja mesta je vedel, da je palača Don Diega Lopez Pacheco.

— vojvode iz Escalona in markiza iz Vilene, — ena najbolj plemenitih hiš tega že itak plemenitega mesta. V starodavnem glavnem mestu, v katerem je pred davrimi stoletji vladala civilizacija starega Rima, v katero so nato prišli bojeviti Goti, za njimi pridni in iznajdljivi Arabci s svojimi arabsko kulturo in končno Kastilijanci s svojim ponosom ter cerkvenim sijajem, je bilo le malo hiš, ki so bile bolj slavne ali bogatejše. Srebrar Petra Okrutega je zgradil te hiše tri četrta stoletja poprej in ta bogati rokodelci, ki se je pisal Samuel Levy, jo je pustil polno zakladov, ko je — umrl nasilne smrti, kajti prezeval mu je vrat kralj, kojega verni služabnik je bil.

Iza onega časa so temni zidovi palače poznali še marsikatero drugo žaloigro. Glasilo se je, da je škof Carillo de Acunara večkrat prestopil prag hiše na skrivnih potih: da je njegov naslednik kardinal Pedro Gonzales de Mendoza, sprejemal tukaj svojo ljubico, ki je bila Portugalka obnem z nekim mornarjem, ki se je pisal Kristof Kolomb ter bil protežiranec dotične. Glasilo se je tudi, da je kardinal Francisco Jimenes de Cigueros, generalni inkvizitor, poslal iz te hiše na tisoče krivovercev v smrt. Iz te palače je tudi Guillaume de Croi, bivši učitelj Karola V., odneval proti Wormsu, jer je poginil zastrupljen.

Zgodovinska rezidenca, surova na zunaj kot kaka trdnjava, je nosila vse znake kraljevskega bivališča. Tla so obstojala iz belega ali rožnatega mramorja. Zlato obel Indij je blestelo vsehsvod. Na dvorišču je stal vodomet, ki je pošiljal curke visoko v zrak in hladil ozračje. Po stenah sob so bile obsežne perzijske preproge, v katere so bile vtakne pestre rože. Flandrijske tapete, posute z zlatom in srebrom, so krasile stene ali pa ločevale sobo od sobe. — Sicilijanski baržun je bil razložen po nizkih divanih. Najti je bilo tudi lesene škrinje, krasno izrezljare; zlate posode na kaminih, — škatlje, polne nakita, damasčansko orožje ter meče, skajlene v vodah Taga. — Vse to je pričalo o izobilici in razkošju.

Don Diego je le redkokdaj zapustil svojo palačo in prebivalstvo Toleda, ki je poznalo krasoto palače vsled pripovedovanj služabnikov, ni bilo prav nič presenečenje vspricho tega. Sprejemal je le par svojih najbolj intimnih prijateljev. Govorilo se je, da ima knjižnico, dobljene iz Benetk, Mouguncije in Pariza in da zna čitati. Glasilo se je celo, da ima poseben užitek pri čitanju in da zna naizust verze nekega poganskega pesnika, po imenu Virgila, ter prozo nekega filozofa, po imenu Aristotela. Kljub vsemu temu pa ni nikomur padlo v glavo doletiti ga krivoverstva. Don Diego je bil namreč pravičen in strog mož, ki se je bal Boga in ki se je le redkokdaj smejal, katerega je vsak spoštoval.

Sedel je v veliki dvorani, s knjigo v svoji levi roki ter razmišljal, ko je vstopil neki paž, se priklonil ter rekel:

— Gospod grof de Bivar, odposlanec njegovega veličanstva, je tukaj ter želi govoriti z vašo visokostjo.

Odposlanec cesarja in kralja, Karola V., je stopil pred vojvo-

do, ki je vstal, da ga pozdravi. — Dobrodošli v tej hiši, ki vam je na razpolago.

Oba sta sedla v visoke stole, okrašene z grbi, in odposlanec kralja je pričel:

— Brez dvoma je vaša visokost čeprav živi malo oddaljena od dvora, čula o obisku, katerega je dobilo danes jutraj njegovo katoliško veličanstvo. Neki odlični Francoz je dospel iz Francije, — prine vladajoče hiše, potomec sv. Ludovika, sorodnik našega gospoda ima poleg tega velik vojskovodja, — konštabel Burbonski. Ta odlični plemenitaš, ki je bil star komaj petindvajset let, ko se je boril v bitki pri Marignan in ki se je pokril tam s slavo. . . .

— Poznam njegovo junaštvo, — ga je prekinil vojvoda, — prav tako dobro kot njegove vojaške sposobnosti ter vem tudi, da ga je njegov kralj, Franc I., nagradil z enim najvišjih naslovov.

— Na nesrečo, ali pravzaprav srečo za nas, pa je prišlo med kraljevo materjo, ki je zelo visoka kot veste, ter tem ponosnim plemenitašem, ljubosumnim na svojo čast, do ostra prepira. Izgovorilo se je neoprostljive besede. — Cesar Karol je čul o tem, in ker, kakor veste, je on zelo prebrisan politik, je takoj videl prednost, katero bi lahko črpal iz tega francoskega prepira. Ne vem zagotovo, če je on sam prišel s pogajanjmi ali če je konštabel nastopil iz svoje lastne iniciative. Dejstvo pa je, da se je ta veliki bojevnik, na katerega so stavili naši sovražniki tako velika upanja, predstavil cesarju Karolu ter ponudil našemu vladarju svoj meč in svoje talente.

— Proti. . . Proti. . . Vojvoda se je zganil, ko je izgovoril to eno besedo. Ni dokončal stavka. Stisnil je ustnice, kot da hoče ujeti besede, ki so mu hotle zbežati preko ustnic in pri tem je zrl nepremično v daljavo. Odposlanec pa je nadaljeval:

— Moj Bog, da. Proti svojem kralju in svoji deželi. To je stvar njegove lastne vesti.

— To je v resnici zadeva vesti.

— On je napravil sklep in mi bomo imeli dobiček od tega. Kaj pravite vi k temu?

— Prav nič.

Vojvoda je sklenil, da ne bo ničesar odgovoril in naj je mislil to ali ono. Grof, ki je imel zelo ostro oko, je na skrivnem opazoval ogorčenost, ki se je slikala na licu vojvode, a uljudnost je zahtevala, da tega ne vidi in vsled tega je nadaljeval:

— Njegovo katoliško veličanstvo ceni na primeren način dragoceno pomoč, katero prinaša od pad konštabela naš pravični stvar. V svoji hvaležnosti do Boga, ki nam je poslal to dobro srečo, namerava počastiti ta dar z neba. V namenu, da bo odlični vojskovodja lahko videl razliko med žaljenji, katerim je bil izpostavljen na dvoru v Louvre ter ugodnostmi, ki jih je zanj rezerviral španski dvor, je cesar Karol sklenil, da se s tem prostovoljem v njegovi službi postopa kot s princem iz kraljevske krvi, da živi v bližini njega in da je nastanjen v najbolj sijajni palači v Toledu.

Vojvoda se ni niti premaknil na svojem stolu. Videl je prihajati udarec. Čakal je mirno, a njegovo temno lice je postalo blede.

— Vsled tega me je poslalo njegovo veličanstvo, ki vas ljubi, z naročilom, da vas povabim, da

Za našo Dolenjsko.

Pod tem naslovom piše M. Malovič v "Kmetijskem listu":

Najkrasnejši in najrodovitnejši del naše Dolenjske je gotovo St. jernejška in Krška dolina. Od Kostanjevice pa do obronkov divne Rake je zaraščena Rakovska ravnina z bogatimi hrastovimi gozdi, ki so bili prej last verskega zaklada. Na obeh straneh so obronki zasajeni z žlahtno trto. Poleg tega bogastva pa ima kraj gotovo tudi mnogo rudnin, pred vsem črnega prmogaa, kar bi se moglo sklepati iz naplavljenega drobnega okroglega gruča na Šentjernejskem polju. Prehvaležno polje nudi ravnina tudi geologu.

Kraj je naseljen dobro, mogel bi pa biti še mnogo bolj. Z regulacijo Krke bi se osušili močvirnat kraji in dobile bi se vodne sile, ki bi bile potrebne za razvoj obrti in industrije. Žalostno dejstvo je, da je ves ta kraj brez vsake tovarne, dasi je delavskih sil dovolj na razpolago.

Glavna krivda zaostalosti kraja leži v pomanjkanju prometnih zvez. Leta 1914. se je ondoto prebivalstvo že veselilo, misleč, da se mu izpolni vroča želja z železniško zvezo med Brežicami in Novim mestom. Predelala so bila že zagotovljena in tudi kraji, po katerih bi tekla nova železnica, določeni. Da ni posegel vmes dr. Šusteršič žalostnega spomina, ki je vso stvar tako zavlačeval, da so se ministristva naravnost zgražala, bi bila proga morebiti že izvedena. Tako pa je prišla vojna in vsi načrti so bili naenkrat pozabljeni.

In vendar je železnica Brežice-Novno mesto največje važnosti za državo. Njen strateški (vojaški) pomen je očiten, kar najugodnejše bi pa vplivala na našo prekomorsko trgovino. S tem, da je prišel Trst pod Italijo, smo prisiljeni si preskrbeti novo trgovsko pristanišče ob Adriji. Na vsak način bo to pristanišče vzhodno od Reke. Železnica Brežice-Novno mesto bi pomenila pričetek velike trgovske poti med pristaniščem in Avstrijo. Naši državi bi bila tako ohranjena dobičkanosna primerno pogostite odličnega gosta, katerega je cesar izbral za vas.

Don Diego se je vzravnal ter odgovoril:

— Njegovo veličanstvo je doma v tej hiši prav kot je v hiši slavnega Španca.

Spremil je do vrat prinašalec kraljevega sporočila ter ga resno in odvažno pozdravil. Kakor hitro pa je bil sam, si je dal osedlati konja, naročil svojim služabnikom, naj se pokore novemu gospodarju ter odjahal.

Dokler je živel izdajalec v njegovi hiši, ni nihče več videl don Diega v Toledu. Ko pa je francoski velikaš odpotoval proti Nemčiji v spremstvu cesarja, se je vojvoda zopet prikazal.

Privedel je s seboj tri vozove polne dražja in suhega lesa. Ves ta les je nagromadil po dvoranah. Prepovedal je svojim služabnikom odnesti iz palače dragoceno sti, ki so bile nagromadene v njej. Ko so bili vsi služabniki zunan na varnem, jim je rekel vojvoda naslednje:

— Nobena stvar bi ne mogla nikdar razkužiti hiše, v kateri je živel človek, ki je bil tako podel da je prišel na stran sovražnika ter služil proti svoji lastni domovini.

Nato je Don Diego Lopez s svojo lastno roko zapalil svojo krasno palačo.

tranzitna trgovina. Zategadelj je treba zastaviti vse sile, da se že predloženi načrt inspektorata državnih železnic v Ljubljani čim prej uresniči.

Razdalja med Novim mestom in Brežicami znaša samo okoli 40 kilometrov. Teren je zelo ugoden, večinoma sama ravnina. Proga bi se dala sprejati brez vsakega predora, le pri Novem mestu bi bilo treba nekoliko nevelikih zaslek ob Krških bregovih. Največje stroške bi povzročala gradnja mostov, in sicer enega čez Savo, dveh pa čez Krko. Tako bi bili zvezani po železnici važni in bogati kraji, kakor Kostanjevica in St. Jernej in gospodarska vrednost vseh teh krajev bi silno narastla.

Vsemu prebivalstvu bi se z železniško zvezo preskrbeli novi in lepi dohodki. Obrtniki bi našli nove in lepe zasluzke, kmetje bi prodajali znatno bolj svoje pridelke in tujski promet bi mogel v veliki meri povzdigniti blagostanje teh krajev.

Naši poslanci se bodo gotovo z veseljem zavzeli za omenjeno železniško zvezo in popravili to, kar je zakrivil prejšnji klerikalni deželni odbor.

Dolžnost vseh Dolenjcev je, da povsod naglašajo potrebo železniške zveze med Brežicami in Novim mestom, da tako podpró delo naših poslancev.

Bližajo se občinske volitve, ki jih je treba izbrati. Volilci, volite v občinske zastope samo take može, ki se hočejo zavzeti za omenjeno železnico. Ne zadovoljujte se z obljubami, temveč zahtevajte odločno, da se mora železnica tudi zgraditi!

Zato na delo, da bo čim prej dosežen naš cilj — zgradba proge, ki je ključ do našega blagostanja.

Briand o Gornji Šleziji.

V debati o zunanjih zadevah v francoskem senatu je rekel Briand glede Gornje Šlezije, da mora glasovalna komisija pregledati natančno rezultate od občine do občine. Trudapolno delo sicer, ki se pa vendar v kratkem reši. Mi o stajemo pri izvedbi mirovne pogodbe, mi nočemo ničesar več in nič manj. Nismo pa pri volji, da bi se pridružili k igri Nemčije, ki hoče odškodnisko vprašanje zvezati s šlezijским vprašanjem.

Madžarska posnema Avstrijo.

Presbiero poroča iz Budimpešte: Pri ljudskem štetju in zbiranju statističnih podatkov na Madžarskem namerava madžarska vlada storiti zato, da bi medzavezniško

komisija uverila, da je Madžarska siromašna in da njeno prebivalstvo strada, tako da bi zavezniki zahtevali čim manjšo odškodnino. Tako so Madžari varali tudi prejšnje leto, trdeč, da je bila žetev zelo slaba, medtem ko so v Avstrijo izvažali svoja živila in kot nadomestilo dobivali orožje in municijo.

Grof Aganor Goluchowsky

bivši avstrijski minister za zunanje zadeve je umrl skoro pozabljen v Lvovu. Avstrijskim narodom je ta grof v jako slabem spominu, če se ga sploh še kaj spominjajo, radi svoje konservativne — reakcijske politike, vendar pa mu treba priznati, da je znal za dolga leta zadržati izbruh — svetovne vojne, ker je možakar dobro slutil, s kakšnim popolnim polomom bi Avstrija izšla iz tega meteža. Skušal je vedno pridobiti Rusijo za zvezo s podonavsko mornarhijo, katero je zelo ljubil in ji v resnici ni želel take usode kot jo je pozneje doletela. Če se mu namere niso uresničile, ni bila to njegova krivda — dobro je tudi tako.

Gorkij

je baje izdal oklie za pomoč stradalopi ruski inteligenci, ki umira nakupicene velike množine darov za te inteligente, ali sovjetska vlada noče dati dovoljenja. . . .

WSS WSS WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializirani v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh možkih bolezni.

Castrupljenje krvi zdravi a glasovitem 506, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali mehurke po telesu, v krvi, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izdijte vam bom kri ne čakajte, ker ta bolezen nalezla.

Vse možke bolezni zdravim po o-krajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam preneha zvrav, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom topet povrnil.

Hyrosolo ali vodno kilo zdravim v 10. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju voda, zdravim z gotovostjo.

Nevarnostem, trganje, bolečine o-tekline srbečice, krofite in druge ko-žne bolezni, ki nastanejo vsled ne-dostav krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo to-l-mače, da vas razumejo. Jaz znam že iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Uradne ure: ob delavskih od 9. do 5. Ob nedeljah od 9. do 2.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Trst, Opatija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Istavlja tudi čke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovinci, prijatelji in poznavalci naše banke so v ljudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanice iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške in Črnogore.

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

ŽENSKA VOJNA.

Egodišnji roman. — Francoski spisatelj Aleksander Dumas.

Na "Glas Naroda" priredil G. P.

104

(Nadaljevanje.)

— To naj pomenja, — je rekel neki mož ter se dvignil, da bi ne bil mogoče noben dvom glede osebe govornika, — to naj pomenja, da zahtevam jaz, Andre Lavie, odvetnik kralja, svetnik parlamenta, v imenu kralja in posebno še v imenu človečnosti, privilegij in varnost jetnikov, katere se je zadržalo v Bordeauxu proti častni besedi. Vsled tega hočem dati izraza svojemu mnenju...

— O, gospod advokat, — je vzklila princesinja, ki je nagubala čelo, — prosim vas, nikakega procesnega postopanja v moji navzočnosti, kajti jaz ga ne razumem. Stvar, katero zasledujemo, je stvar čustva, ne pa umazan juridični prepri. Vsakdo izmed članov, ki predstavlja ta tribunal, bo menda razumel položaj.

— Da, da, — so ponovili jurati in častniki, — glasujemo, glasujemo.

— Jaz sem rekel ter ponavljam, — je vzklil Lavie, ne da bi se dal zmotiti od nagovora princesinje, da zahtevam privilegij in varnost za jetnike, katere se je zadržalo proti častni besedi. To ni nikako procesno postopanje. To je postopanje mednarodnega prava.

— In jaz dostavljam, — je rekel Lenet, — da so Richona zaslišali, predno so tako okružili ravnali z njim in pravica zahteva, da tudi mi zaslišimo obtožene.

— In jaz, — je rekel d'Espagnet, vodja mešanov, ki je vodil napad na Saint George v družbi Larocheaulea, — jaz izjavljam, da se bo jutri mesto uprlo, če se bo postopalo z milostjo.

Mrmranje, katero je bilo čuti od zunaj, je navidezno potrjevalo te njegove besede.

— Podvizajmo se, — je rekla princesinja, — na kaj naj obsodimo jetnika?

— Oba jetnika madama, — je reklo nekaj glasov. — Dva jetnika sta.

— Eden vam torej ne zadostuje? — je rekel Lenet zaničljivo.

— Najbolj debelega, vi kanibali, — je vzklil Lavie. — Ha, vi se pritožujete nad krivicami, vi kričite radi grdih kršenj ter hočete na en umor odgovoriti z dvema. Lepo zborovanje modrijanov in vajakov, ki so se izpremenili v rablje!

Plamteče oči večine sodnikov so bile videti pripravljene, da po dro na tla pogumnega zastopnika kralja. Princesinja se je dvignila te se ozirala naokrog, kot da hoče vprašati navzoče, če so bile besede, katere je čula, v resnici izgovorene, če je v resnici našli na svetu človeka, ki bi bil tako drzen, da bi si upal govoriti take stvari v rjni navzočnosti.

Lavie je razumel, da bi njegova navzočnost vse pokvarila in da mora naenkrat, kako je branil jetnike, preje slednje vreči v pogubo kot pa jih rešiti. Sklenil je vsled tega odstraniti se, a oditi kot sodnik, ki se odpravi svojemu glasu, ne pa kot vojak, ki zbeži. Vsled tega je rekel:

— V imenu Boga protestiram proti temu, kar hočete storiti. V imenu kralja vam to prepovedujem.

S kretnjo dostojanstvenega srda je prevrnil stol, na katerem je sedel ter zapustil dverano, z dvignjeno glavo, kot mož, ki se zaveda, da je izpolnil svojo dolžnost ter se malo briga za nesrečo, ki bo mogoče posledica tega vernega izpolnjevanja dolžnosti.

— Predrzn, — je zamrmrala princesinja.

— Dobro, dobro, le pustimo ga, — je reklo nekaj glasov. — Tudi mojster Lavie bo se prišel na vrsto.

— Glasujemo, — so rekli sodniki skoro v istem času.

— Zakaj glasovati, — je rekel Lenet, — ne da bi zaslišali obeh obtožencev? Mogoče se vam bo zdel eden bolj kriv kot pa drugi. Mogoče boste izpustili osvetlo na enega človeka, katero hočete izvesti nad dvema.

V istem trenutku je bilo čuti zopet ropot pri ograji.

— Dobro, — je rekla princesinja, — glasovali bomo glede obeh paenkrat.

Tribunal se je že dvignil, a zopet sedel, kajti čuti je bilo zopet korake, ropotanje helebard. Vrata so se odprla in vstopil je Cauvignac.

Cauvignac je predstavljal pravečo nasprotje proti Canollesu. Čeprav se je na vse načine prizadeval, da bi zopet spravil v red svojo od ljudske množice precej raztrgano obleko, so vendar ostali na njej sledovi nereda. Njegove oči si svigale po juratih, častnikih, vojvodih in princesinji, nakar je stopil naprej z obrazom lisice, ki skuša spraviti lovec s svoje sledi. Ne da bi čakal, da ga kdo ogovori, je rekel:

— Vaša visokost mi je izkazala čast poklicati me pred sebe?

— Da, gospod moj, — je odvrnila princesinja, — kajti sama sem se hotela prepričati glede par točk, ki se tičejo vas ter spravljajo nas v zadrego.

— Madama, — je rekel Cauvignac ter se priklonil, — popolnoma sem pripravljen ugoditi vaši visokosti v vsakem oziru.

Zopet se je priklonil, a vsakdo je lahko videl, da manjka njegovim kretnjam naravnosti.

— T ose bo kmalu zgodilo, — je rekla princesinja, — posebno če boste prav tako odločno odgovarjali, kot bomo mi vpraševali.

— Dovoljujem si pripomniti vaši visokosti, — je odvrnil Cauvignac, — da je veliko težje odgovorjati kot pa vpraševati in sicer raditega, ker je vprašanje vedno vnaprej pripravljeno, dočim pri odgovoru to ne more biti.

— O naša vprašanja bodo jasna in določna, — je rekla princesinja, — kajti prihraniti vam hočemo vsako razmišljanje. Vaše ime?

— Madama, to je prav od pričetka vprašanje, ki me spravlja v veliko zadrego.

— Kako to?

— Pogosto se zgodi, da ima človek dva imena, ime, katero je dobil od svoje družine in ono, katero si je dal sam. Jaz na primer sem domneval, da imam vzrok opustiti svoje prvo ime ter se poslužiti drugega, manj znanega. Katere teh imen naj navedem?

— Ono, s katerim ste prišli v Chantilly, s katerim ste se obvezali spraviti skupaj kompanijo in ono, pod katerim ste se prodali gospodu Mazarinu.

— Oprostite, madama, meni se dozdeva, da sem imel že čast zmagovito odgovoriti na vsa ta vprašanja, katere mi je stavila danes zjutraj vaša visokost.

— V tej uri vam stavljam le eno vprašanje, — je rekla princesinja, ki je že pričela postajati nestrpna. — Treba vam je le navesti svoje ime.

— To je ravno, kar me spravlja v zadrego.

— Napišite baron de Cauvignac, — je rekla princesinja. Obtožitelj je zapisal ime, kajti obtoženi se temu ni zoperstavljal.

— In vaš čin? — je vprašala princesinja. — Upam, da ne bo težko odgovoriti za vas na to vprašanje.

— Nasprotno, madama, ravno to vprašanje me spravlja v največjo zadrego. Če govorite o mojem činu kot učenjak, odvetnik, bogoslovec, vam lahko odgovorim brez pomisleka.

— Ne, gospod moj, mi govorimo o vašem vojaškem činu.

— Nemogoče mi je odgovoriti vaši visokosti na to vprašanje.

— Zakaj?

— Ker nisem sam nikdar natančno vedel, kaj sem bil.

— Skušajte se prepričati o tem, gospod moj, kajti jaz moram na vsak način izvedeti to.

— Dobro, najprvo sem se iz svoje lastne polnomoči imenoval poročnikom. Ker pa nisem dobil naročila, naj si podpišem patent in ker nisem imel tekom časa, tekom katerega sem nosil ta naslov, pod svojim poveljstvom več kot šest mož, se ne smatram upravičenim prisvajati si ta naslov.

— Jaz sem vas napravila kapitanom, — je rekla princesinja. — Vsled tega ste tudi kapitan.

— O, to je ravno točka, pri kateri se moja zadrega podvojuje in vsprico katere kriči moja vest. Vsak vojaški čin v državi mora izvirati iz kraljeve volje, če hoče biti veljaven, kajti o tem sem se sečuj že prepričal. Brez dvoma je imela vaša visokost namen imenovati me kapitanom, a jaz mislim, da ni imela pravice za to. V takem slučaju bi bil prav tako malo kapitan kot poročnik.

— Mogoče je stvar taka, gospod, a vzemimo, da bi vi ne bili poročnik iz lastne polnomoči in ne kapitan na temelju mojega imenovanja, ker nisva bila oba upravičena podpisati patent, a vi ste vsaj governor iz Branne. Ker pa je bil v tem slučaju kralj, ki je podpisal vaše imenovanje, ne morete dvomiti o pravomocnosti dejanja.

— In to je ravno med vsemi tremi ono, proti kateremu je najlažje nastopiti, madama.

— Kako to?

— Jaz sem bil sicer imenovan, a nisem nastopil posla. Kaj uveljavlja naslov? Ne posest naslova, temveč izpolnjevanje funkcij, splojenih z naslovom. Jaz pa nisem izpolnil nobene izmed funkcij naslova, katerega se mi je podelilo. Nikdar nisem stopil z eno nogo v svoj okolišč. Vsled tega sem prav tako malo governor iz Branne, kot sem bil kapitan predno sem postal governor in poročnik, predno sem postal kapitan.

— Saj so vas vendar našli na cesti v Branne.

(Dalje prihodn.)

COLUMBIA
GRAMOFONE

VICTOR NAVINŠEK, 331 Grove St., CONEMAUGH, PA.

OD \$35.50 — \$350.00
— VELIKA ZALOGA —
— PLOŠČ V VSEH JEZIKIH BREZPLAČNO —
— NIKE DOBITE PRI: —

NOVE COLUMBIA PLOŠČE po 85c.

E4688) Mil zvonček, petje.	E4232) Drummers parade marš.
E4689) Naprej zastavte slavo.	E4233) Miller daughter of the forest.
E4690) Na tujih tleh, petje.	E4234) Radecki marš, vojaška.
E4691) Ko bi moj ljubi vedel.	E4235) Oesterreich militär marš.
E4692) Še enkrat Te objamem.	E4236) 92 Regiment, marš.
E4693) Nadejmo oko, petje.	E4237) Grenadier marš, vojaška.
E4694) Hausmaiters, v teatru.	E4238) Holzhaackerbaum marš.
E4695) Špela pečko jedla, šaljiva.	E4239) Hoch vom Dachstein marš.
E4696) In Micka iz Domžal.	E4240) Stellerlieder marš, vojaška.
E4697) Zaljubljeni se je vrabec, šaljiva.	E4241) Hop, hop, Schnepfmarš.
E4698) Družinske sladkosti v Clevelandu.	E4242) Beautiful Girl, polka.
E4699) Od kod je Špela doma, šaljiva.	E4243) Sky Rocket Gallop.
	E4244) Auf der Alm, valcer.
	E4245) Postillon marš, vojaška.
	E4246) Na zdravi pohod, marš.
	E4247) Jeste se povidam, marš.

Po dolgem času smo dobili prave nerulke plošče, vojaška godba prve vrste, krasni vojaški marši in valcerji. Dobili smo jih par tisoč. Pravi glasni Columbia gramofoni od \$30.00 do \$375.00. Cenik v vseh jezikih vam pošljemo brezplačno. Ko naročite blago, nam dajte točen expressni naslov, da blago prej dobite. Naročbo in denar (money order) pošljite na:

IVAN PAJK, Columbia Gramofon Dept. 24 Main St., Conemaugh, Pa.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Použne knjige.	Ne v Ameriko.	
Hitri računar	Šesti del	1.35
Nemški abecednik	Gledališka igra	
Nemško-angleški tolmač	Bevček Andrejček	.50
Pravilo dostojnosti	Zemljevidi	
Slovensko-angleški slovar	Združenih držav	.15
var. trdo v platno vezan	Kranjske dežele	.10
Slovensko-nemški slovar	Zemljevid Evrope	.30
(Janežič Bartol)	Velika stenaka mapa	2.50
Slovensko-nemški slovarček	Evrope	
Zabavne iz razne druge knjige	Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wia., Wya., W. Va., Alaska vsaki po \$	.35
Amerika in Amerikanci	Molitveniki	
Knjiga za lahkomišelnost	Rajski Glasovi, v platno vezano	.90
Ljudi, spisal I. Cankar	v usnje vezano	1.80
Pet tednov v zrakoplovu	v kost vezano	1.70
Doli s orožjem	Šveta Ura, v platno vezano	1.00
Zbrani spisi Jakob Alekovec	v usnje vezano	2.00
Kako sem se jaz likal	Četrti in peti del	1.80
Prvi del		
Drugi del		
Tretji del		
Ljubljanske slike		
Četrti in peti del		

Opomba: Naročnikom je priključiti domarne vrednosti, bodisi v gotovini, bodisi nakazanim ali poštnim nakazanim. Poštneje je pri vseh cenah vračunljive.

Velikanski požar v Soteski pri Bohinjski Beli.

Dne 10. aprila popoldne je v Soteski pri Boh. Beli do tal pogorela moderna erarična žaga z velikimi skladišči raznega lesa, rezanega in hlovov, vse, kar je bilo v bližini žage. Ogenj je nastal ob dveh popoldne, ko je bila žaga v polnem obratu. Delavci in žagarji so ogenj takoj opazili in z nadčloveškimi žrtvami in trdom vse storili, da ogenj uduše. Pa silen plamen je s tako hitrostjo objel celo žago, da so si delavci komaj rešili življenje. V eni uri je vsa žaga do tal pogorela. Poleg žage so se vžgala velika skladišča lesa in pa za žago se dvigajoči gozd pod Babjim zobom. Gorelo je celo popoldne in celo noč do torka zjutraj. Na lice nesreče je prihitela urno domača požarna bramba, pozneje pa so prišle gasit vse požarne brambe iz okolič. Vseh je bilo pet. Užigal se je že leseni most čez Savo. Tega so rešili in skladišča lesa, ki so bila bolj oddaljena. Velike debele hloče, ki so se užigali, so metali v Savo in so goreči plavali po vodi. Pogorela je tudi velika delavska lesena baraka in delavcem je zgorelo vse, kar so imeli notri spravljene.

K sreči človeških žrtve ni.

Žaga sama je last erarja, moderna, imela je dvojni gater in dvojni cirkular. Dnevno se je sežagalo lesa od 50 ali celo več kubičnih metrov. Gater je bil pred letom novo postavljen in je sam vreden več kakor en milijon. Žaga je imela dinamo stroj za električno razsvetljavo. Vse je uničeno. Žago ima v našem lesna delniška družba "Sava". Delavcev in žagarjev je bilo zaposlenih do petdeset. Lesa je pogorelo 3 do 4 tisoč kubičnih metrov. Vrednost zgorelega lesa se ceni na več milijonov. Skupna škoda bo znašala gotovo do deset milijonov ali celo več. Družba je imela svoj les zavarovan za visoko vsoto. Ubogi delavci, če bodo ostali brez dela in zaslužka. Velika sreča je bila, da je veter pihal proti Bohinju, ob južnem vetru bi bila v veliki nevarnosti cela Boh. Bela in vas Kupljenik.

Dobro uro pred tem požarom pa je iskra iz lokomotive mimo vozečega vlaka in v Zaki med Belo in Bledom tudi zanelila ogenj. Prvega so pogasili delavci Milneha in gasilno društvo; preprečili so se s tem veliki gozdni požari. Radi teh požarov v enem popoldnevu so ljudje zelo prestrašeni. Gozd nad žago, ki je po največ last erarja, še vedno gori (13. aprila zjutraj).

Švicarsko urarstvo

Živi v težki krizi, ki je mestoma že katastrofalna. Nje vzrok je iskati edinole v visoki švicarski valuti in tudi v dovoznih znamenjih lišnega blaga nekaterih držav. Vsa produkcija v mesecu listopadu 1920 je pomenila padec za 35 odstotkov normalne produkcije. Večina tovarov dela samo tri dni v tednu in kolikor se je dogladno, je že 16.000 deloma nezaposlenih delavcev. Pri primeri posameznih številk švicarske izvozne statistike najdemo, da so v l. 1920 poldrugi milijon ur manj izvozili kot prejšnje leto.

Za prvega škofa

čehoslovaške cerkve za Moravsko in Šlezijo je bil izvoljen župnik Matej Pavlik soglasno. Škof je star 45 let in je pravzaprav idejni ustanovitelj — češkoslovaške cerkve.

Dospelo je novo suho grozdje.

Malikatal malo sladko deželo jagode, boksa 50 funtov \$10.—

Opaz grozdje najprej je na majadke, jagode boksa 50 funtov \$10.—

Malo črno grozdje, malo sladko, boksa 50 funtov \$8.—

Pošljite \$3.00 na račun vsake boksa ki je naročilo in poslali bomo takoj.

Balkan Importing Co. 81 — 83 Cherry St. New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ Približno ODPLU JEJO IZ NEW YORJA.

CRETIC 11. maja — Genoa	BELVEDERE 11. junl. — Trst
LA TOURAINE 12. maja — Havre	AQUINANIA 14. junl. — Cherbourg
MAURETANIA 12. maja — Havre	CANOPIC 17. junl. — Genoa
ROCHAMBEAU 14. maja — Havre	KROONLAND 18. junl. — Havre
OLYMPIC 14. maja — Cherbourg	LA SAVOIE 18. junl. — Havre
KROONLAND 14. maja — Cherbourg	AMERICA 22. junl. — Cherbourg
CALABRIA 17. maja — Trst	FINLAND 22. junl. — Cherbourg
POCAHONTAS 19. maja — Genoa	COLUMBIA 25. junl. — Trst
FINLAND 21. maja — Cherbourg	BERENGARIA 30. junl. — Cherbourg
LA SAVOIE 21. maja — Havre	POCAHONTAS 30. junl. — Genoa
ARGENTINA 24. maja — Trst	LAZARETTE 2. jul. — Havre
AQUINANIA 24. maja — Cherbourg	ZEELAND 2. jul. — Cherbourg
ZEELAND 24. maja — Cherbourg	AQUINANIA 5. jul. — Cherbourg
AQUINANIA 28. maja — Cherbourg	LA LORRAINE 6. jul. — Havre
LA LORRAINE 28. maja — Havre	ADRIATIC 6. jul. — Cherbourg
PRES. WILSON 28. maja — Trst	FRANCE 7. jul. — Havre
REGI. d'ITALIA 28. maja — Genoa	PRES. WILSON 9. jul. — Trst
CRETIC 1. junl. — Cherbourg	MAURETANIA 12. jul. — Genoa
ADRIATIC 1. junl. — Cherbourg	LA SAVOIE 14. jul. — Havre
P. MATOIKO 2. junl. — Genoa	P. MATOIKO 14. jul. — Genoa
OLYMPIC 4. junl. — Cherbourg	LAPLAND 16. jul. — Cherbourg
FINLAND 4. junl. — Cherbourg	ARGENTINA 21. jul. — Trst
PESARO 4. junl. — Genoa	SAXONIA 21. jul. — Cherbourg
PANFONIA 4. junl. — Trst	AMERICA 23. jul. — Cherbourg
LAFAYETTE 4. junl. — Havre	ROCHAMBEAU 23. jul. — Havre
ROUSILLON 7. junl. — Havre	PARIS 27. jul. — Havre
LA TOURAINE 7. junl. — Havre	KROONLAND 27. jul. — Cherbourg
MAURETANIA 9. junl. — Cherbourg	FINLAND 30. jul. — Cherbourg
SAXONIA 9. junl. — Havre	WASHINGTON 30. jul. — Cherbourg
LA LORRAINE 11. junl. — Cherbourg	BELVEDERE 11. avg. — Trst

Gleda cen za vozno letko in vse druge pojavnice, obrnite se na tvrdka. FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

Direktna voznja iz NEW YORKA in BOSTONA v NAPOLI in GENOVO, Sifarte do Palermo in Messine.

POCAHONTAS" odpluje 21. maja — 30. junija — 13. avgusta

"PRINCESS MATOIKO" odpluje 4. jun. — 16. julija — 27. avg.

Na poti proti vzhodu se ne vstavi v Bostonu. Izvanredne udobnosti. — Izborna služba. Ceno Napoli in Genovo: za kabine od \$150. naorej. Za 3. razred \$95. in \$50.00 volnoga davka.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200. Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 24. maja

PRES. WILSON 28. maja

BELVEDERE 11. junija

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.

Oddelček za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Potniški oddelček: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.